

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Проблеми правозастосування (професійно-практичні компетентності)»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2022

Харків – 2022

Силабус навчальної дисципліни «Проблеми правозастосування (професійно-практичні компетентності)» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 20 с.

Розробники: Берченко Григорій Валерійович,
кандидат юридичних наук, доцент

Бойко Ірина Володимирівна,
кандидатка юридичних наук, доцентка

Борисова Валентина Іванівна,
кандидатка юридичних наук, професорка

Вапнярчук В'ячеслав Віталійович,
доктор юридичних наук, професор

Гузе Костянтин Анатолійович,
кандидат юридичних наук

Писаренко Надія Борисівна,
докторка юридичних наук, доцентка

Пономаренко Юрій Анатолійович,
доктор юридичних наук, доцент

Стешенко Володимир Миколайович,
кандидат юридичних наук, професор

Шуміло Інеса Анатоліївна,
кандидатка юридичних наук, доцентка

Юшко Алла Миронівна,
кандидатка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедр:

кримінального права (протокол № 2 від 29.08.2022 р.)

міжнародного права (протокол № 1 від 30.08.2022 р.)
трудового права (протокол № 1 від 31.08.2022 р.)
цивільного права (протокол № 1 від 01.09.2022 р.)
кримінального процесу (протокол № 1 від 02.09.2022 р.)
міжнародного приватного права та порівняльного
правознавства (протокол № 2 від 02.09.2022 р.)
цивільного процесу та адвокатури (протокол № 1 від 06.09.2022 р.)
конституційного права (протокол № 2 від 06.09.2022 р.)
адміністративного права (протокол № 2 від 20.09.2022 р.)

Завідувач кафедри кримінального права – Пономаренко Юрій
Анатолійович, доктор юридичних наук, доцент

Завідувач кафедри міжнародного права – Стешенко Володимир
Миколайович, кандидат юридичних наук, професор

Завідувачка кафедри трудового права – Серeda Олена Григорівна,
докторка юридичних наук, професорка

Завідувачка кафедри цивільного права – Борисова Валентина Іванівна,
кандидатка юридичних наук, професорка

Завідувачка кафедри кримінального процесу – Капліна Оксана
Володимирівна, докторка юридичних наук, професорка

**Завідувач кафедри міжнародного приватного права та порівняльного
правознавства** – Лук'янов Дмитро Васильович, доктор юридичних наук,
професор

Завідувач кафедри цивільного процесу та адвокатури – Гусаров
Костянтин Володимирович, доктор юридичних наук, професор

Завідувачка кафедри конституційного права – Слінько Тетяна
Миколаївна, кандидатка юридичних наук, доцентка

Завідувач кафедри адміністративного права – Гаращук Володимир
Миколайович, доктор юридичних наук, професор

Дані про викладачів

Назва навчальної дисципліни	Проблеми правозастосування (професійно-практичні компетентності)									
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова									
Викладачі	Берченко Григорій Валерійович, кандидат юридичних наук, доцент	Бойко Ірина Володимирівна, кандидатка юридичних наук, доцентка	Борисова Валентина Іванівна, кандидатка юридичних наук, професорка	Вапнярчук В'ячеслав Віталійович, доктор юридичних наук, професор	Гузе Костянтин Анатолійович, кандидат юридичних наук	Писаренко Надія Борисівна, докторка юридичних наук, доцентка	Пonomarenko Юрій Анатолійович, доктор юридичних наук, доцент	Стешенко Володимир Миколайович, кандидат юридичних наук, професор	Шуміло Інса Анатолівна, кандидатка юридичних наук, доцентка	Юшко Алла МIRONIVNA, кандидатка юридичних наук, доцентка
Контактний телефон + 38 (057)	704-92-89	704-92-92	704 -92 -98	704-93-09	704-92-70	704-92-92	704-92-32	704-92-19	704-89-10	704-92-15
E-mail	g.v.berchenko@nlu.edu.ua	i.v.boiko@nlu.edu.ua	v.s.borisova@nlu.edu.ua	v.v.vapnyarchuk@nlu.edu.ua	k.a.guze@nlu.edu.ua	n.b.pysarenko@nlu.edu.ua	yu.a.ponomarenko@nlu.edu.ua	yu.a.ponomarenko@nlu.edu.ua	i.a.shumilo@nlu.edu.ua	a.m.yushko@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій									
Онлайн консультації	g.v.berchenko@nlu.edu.ua	i.v.boiko@nlu.edu.ua	v.s.borisova@nlu.edu.ua	v.v.vapnyarchuk@nlu.edu.ua	k.a.guze@nlu.edu.ua	n.b.py.sarenko@nlu.edu.ua	yu.a.ponomarenko@nlu.edu.ua	yu.a.ponomarenko@nlu.edu.ua	i.a.shumilo@nlu.edu.ua	a.m.yushko@nlu.edu.ua

У курсі навчальної дисципліни «Проблеми правозастосування (професійно-практичні компетентності)» розкривається право як соціальне явище, що ґрунтується на правових цінностях і принципах, в основу яких покладені людська гідність і верховенство права, а також вивчаються особливості його застосування в таких галузях, як конституційне право, адміністративне право, кримінальне право і процес, цивільне право і процес, трудове право, міжнародне публічне та приватне право.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти фахових компетентностей, визначених національними стандартами і достатніх для ефективного ведення професійної діяльності за обраною спеціальністю.

Завдання:

- оволодіння компетентностями, сформованими під час вивчення комплексу дисциплін загальної підготовки, професійної підготовки й вибіркового дисциплін;
- розвиток умінь практичного застосування норм права;
- формування професійного світосприйняття, завершення професійного самовизначення;
- набуття первинного професійного досвіду, необхідного для «м'якого» входження у професію;
- опанування інструментарієм тестування і правилами його проведення;
- вироблення вмінь інтерпретувати зміст тестових завдань;
- набуття практичних навичок розв'язання кейсів, складених із актуальних справ, із дисциплін загальної підготовки, професійної підготовки і вибіркового дисциплін.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

1.3. Пререквізити: публічне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці; приватне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці; порівняльне правознавство; державна влада та місцеве самоврядування: теорія і практика; професійна відповідальність правника.

Кореквізити: виробнича практика.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1. Мати практичні навички застосування приписів кримінального законодавства.

РН НД 2. Демонструвати знання способів захисту майнових прав і інтересів учасників цивільних відносин.

РН НД 3. Аналізувати зміст і значення принципів Конституції України за офіційною конституційною доктриною України.

РН НД 4. Мати практичні навички вирішення проблем, що виникають при прийнятті актів публічного адміністрування, у тому числі при притягненні до адміністративної відповідальності.

РН НД 5. Використовувати передові знання і методики у процесі правозастосування інститутів адміністративного судочинства.

РН НД 6. Вміти правильно інтерпретувати і застосовувати норми цивільного процесуального законодавства у системному взаємозв'язку із правовими позиціями судів, які роз'яснюють і доповнюють відповідні норми.

РН НД 7. Характеризувати вимоги до процесуальних рішень, які приймаються під час кримінального провадження, їх класифікацію й демонструвати навички їх обґрунтування залежно від функціонального призначення.

РН НД 8. Демонструвати знання й розуміння особливостей трудових відносин, підстав їх виникнення, зміни і припинення.

РН НД 9. Мати практичні навички вирішення проблем, що виникають при захисті прав і законних інтересів держави, фізичних і юридичних осіб у цивільних і господарських справах з іноземним елементом.

РН НД 10. Здійснювати логічний, критичний і системний аналіз міжнародних документів, викладених у тому числі англійською мовою: міжнародних договорів універсального, регіонального (європейського) й двостороннього характеру, актів міжнародних організацій, а також міжнародно-правових звичаїв і практики міжнародних судових органів.

РН НД 11. Мати практичні навички застосування міжнародних і національних процедур притягнення до відповідальності за злочини, вчинені в умовах збройного конфлікту.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)	Самостійна робота (в годинах)
	Теми практичних занять	
1	Призначення покарання і застосування інших заходів кримінально-правового впливу	4
2	Злочини проти основ національної безпеки. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи	2
3	Кримінальні правопорушення проти волі, честі й гідності особи. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи і статевої недоторканності особи	2
4	Кримінальні правопорушення проти власності	2
5	Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	2
6	Кримінальні правопорушення проти громадського порядку й моральності	2
7	Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності і професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	2
8	Поняття, ознаки і класифікація особистих немайнових прав, їх здійснення та захист	4
9	Правочини: поняття, ознаки, види, умови дійсності. Правові наслідки недійсності правочинів	2
10	Здійснення і захист цивільних суб'єктивних цивільних прав. Здійснення і захист права власності та інших речових прав	2
11	Поняття, ознаки, функції цивільно-правової відповідальності, її види й форми. Деліктна відповідальність	2

12	Поняття зобов'язання, його зміст і підстави виникнення. Види зобов'язань. Правові наслідки порушення договірних зобов'язань	2
13	Поняття «право інтелектуальної власності», його характеристика та захист	2
14	Поняття та види спадкування. Здійснення спадкових прав	2
15	Місце конституційної скарги в механізмі захисту прав людини в Україні	2
16	Порядок звернення із конституційною скаргою до Конституційного Суду України	4
17	Особливості провадження у справах за конституційними скаргами в Конституційному Суді України	2
18	Порядок застосування рішень і висновків Конституційного Суду України судами загальної юрисдикції	2
19	Зміст і значення принципів Конституції України за офіційною конституційною доктриною України	2
20	Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань організації та функціонування органів і посадових осіб публічної влади	2
21	Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань гарантування прав і свобод людини і громадянина	2
22	Інструменти публічного адміністрування: нормативний акт, адміністративний акт, адміністративний договір. Адміністративна процедура та її види	4
23	Обмеження, що застосовуються до публічних службовців щодо запобігання корупційним проявам	2
24	Адміністративне деліктне право	2
25	Провадження у справі про адміністративний проступок: стадії, правовий статус учасників, акти, що ухвалюються на окремих стадіях провадження	2
26	Адміністративне судочинство в Україні. Офіційне з'ясування всіх обставин у справі як спеціальний принцип адміністративного судочинства	2
27	Предметна, інстанційна й територіальна юрисдикція адміністративних судів. Способи судового захисту прав, свобод, інтересів особи від порушень із боку суб'єкта владних повноважень	2
28	Позовне провадження: практичні проблеми розгляду і вирішення адміністративних справ. Перегляд судових рішень в адміністративних справах	2
29	Предметна, суб'єктна, інстанційна й територіальна цивільна юрисдикція	2
30	Предметна, суб'єктна, інстанційна й територіальна цивільна юрисдикція	2
31	Ефективність представництва для захисту прав, свобод та інтересів у порядку цивільного судочинства	2
32	Позовне провадження: практичні проблеми розгляду і вирішення цивільних справ	2
33	Позовне провадження: практичні проблеми розгляду і вирішення цивільних справ	2
34	Особливості розгляду цивільних справ у порядку окремого й наказного провадження	2
35	Перегляд судових рішень у цивільних справах	4
36	Збирання, перевірка й оцінка доказів	4
37	Застосування заходів забезпечення кримінального	2

	провадження	
38	Застосування заходів забезпечення кримінального провадження	2
39	Досудове розслідування у кримінальному процесі	2
40	Досудове розслідування у кримінальному процесі	2
41	Судове провадження у кримінальному процесі	2
42	Міжнародна правова допомога у кримінальному провадженні. Видача осіб, які вчинили правопорушення (екстрадиція)	2
43	Зайнятість населення і працевлаштування	2
44	Трудовий договір та його види	4
45	Робочий час і час відпочинку	2
46	Оплата праці та її нормування. Гарантії та компенсації	2
47	Трудова дисципліна	2
48	Матеріальна відповідальність сторін трудового договору	2
49	Трудові спори	2
50	Колізійні норми та проблеми вибору правопорядку у відносинах з іноземним елементом	2
51	Підстави та межі застосування іноземного права. Застосування права невизнаних країн та країн з множинністю правових систем	2
52	Суб'єкти міжнародного приватного права. Тенденції визначення національності юридичної особи в умовах глобалізації	2
53	Право власності й регулювання націоналізації в міжнародному приватному праві	2
54	Зобов'язання в міжнародному приватному праві. Автономія волі сторін	4
55	Сімейні й спадкові відносини в міжнародному приватному праві	2
56	Міжнародна підсудність. Виконання іноземних судових рішень	2
57	Міжнародно-правові засади співробітництва України з суб'єктами міжнародного права, включаючи питання визнання. Міжнародно-правові питання участі України в міжнародних організаціях	4
58	Порядок укладення, виконання та припинення дії міжнародних договорів України. Дія міжнародного права в національній правовій системі України. Роль і значення (Європейської) Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. та практики Європейського суду з прав людини для правової системи України	2
59	Міжнародні зобов'язання України у сфері охорони навколишнього середовища. Питання статусу й режиму морських просторів, зокрема, участь України у міжнародних конвенційних механізмах. Міжнародно-правові засади статусу й режиму повітряних та космічних просторів. Міжнародно-правові підстави та засоби зміни державної території	2
60	Правове регулювання застосування сили у міжнародних відносинах та систем колективної безпеки. Наслідки порушення міжнародно-правових зобов'язань у міжнародному праві. Міжнародно-правові засоби вирішення спорів. Практика розгляду спорів за участі України у міжнародних судових установах	2
61	Міжнародно-правові стандарти і конституційне	2

	законодавство України про правовий статус індивіда	
62	Міжнародні зобов'язання України у сфері захисту прав людини й міжнародні механізми контролю за їх виконанням	2
63	Міжнародно-правові інструменти впливу правової системи Європейського Союзу на правопорядок України, зокрема питання наднаціональності. Загальні положення і правовий статус Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони	2
64	Умови застосування норм міжнародного гуманітарного права. Кваліфікація збройного конфлікту на території України відповідно до законодавства України	4
65	Статус комбатантів, інших учасників збройного конфлікту та цивільних осіб у міжнародному гуманітарному праві. Міжнародна відповідальність за порушення міжнародного гуманітарного права	2
66	Застосування положень Кримінального кодексу України за порушення законів та звичаїв війни	2
67	Універсальна юрисдикція держав щодо міжнародних злочинів у міжнародному праві. Юрисдикція України щодо міжнародних злочинів	2
68	Юрисдикція та процесуальні аспекти діяльності Міжнародного кримінального суду	2
69	Зобов'язання України щодо відповідальності за міжнародні злочини	2
70	Зобов'язання України щодо відповідальності за конвенційні злочини	2

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми практичних занять (модулі)	Самостійна робота (в годинах)
1	Кримінальне право України	260
2	Кримінальне право України	
3	Цивільне право України	
4	Цивільне право України	
5	Конституційне право України	
6	Конституційне право України	
7	Адміністративне право України. Адміністративне судочинство в Україні	
8	Адміністративне право України. Адміністративне судочинство в Україні	
9	Цивільне процесуальне право України	
10	Цивільне процесуальне право України	
11	Кримінальне процесуальне право України	
12	Кримінальне процесуальне право України	
13	Трудове право України	
14	Трудове право України	
15	Міжнародне приватне право	
16	Міжнародне приватне право	
17	Міжнародне публічне право та міжнародний захист прав людини	
18	Міжнародне публічне право та міжнародний захист прав людини	
19	Міжнародне кримінальне право та міжнародне співробітництво у сфері запобігання злочинності	
20	Міжнародне кримінальне право та міжнародне співробітництво у сфері запобігання злочинності	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота призначена для поглиблення знань студентів із тем, що передбачені навчальною дисципліною.

Формами самостійної роботи студентів є: робота в інформаційних мережах; вивчення навчальної літератури, аналіз нормативно-правового регулювання, ознайомлення з судовою й адміністративною практикою, позиціями Верховного Суду щодо застосування норм права, рішеннями Європейського суду прав людини; складання проєктів правозастосовних документів.

Завдання і методичні рекомендації до самостійної роботи наведено в

Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Проблеми правозастосування (професійно-практичні компетентності)» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне й інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/print>
3. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
4. Study On Individual Access To Constitutional Justice: Adopted by the Venice Commission at its 85th Plenary Session (Venice, 17–18 December 2010) URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2010\)039rev-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2010)039rev-e)
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
6. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-IX#Text>
7. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
9. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>

10. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
11. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
12. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22.12.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3262-15#Text>
13. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>.
14. Про Бюро економічної безпеки України : Закон України від 28.01.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>
15. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>
16. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>
17. Про міжнародне приватне право: Закон України від 25. 09.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>
18. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text>
19. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
20. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80#Text>
21. Про зайнятість населення: Закон України 05.07.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>
22. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>

23. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 03.03.1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-%D0%B2%D1%80#Text>
24. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11.04.1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003#Text
25. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118#Text
26. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
27. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
28. Конвенція ООН про юрисдикційні імунітети держав та їх власності від 02.12.2004 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_e50
29. Статут Організації Об'єднаних Націй та Міжнародного Суду ООН від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
30. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 21.03.2014 р. та від 27.06.2014 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
31. Римський Статут Міжнародного кримінального суду: міжнародний договір від 17.07.1998 р. URL: <https://www.icc-cpi.int/sites/default/files/RS-Eng.pdf>
32. Елементи злочинів: затв. Асамблеєю держав – учасниць Римського статуту Міжнародного кримінального суду, перша сесія, Нью-Йорк, 03–10.09.2002 . URL: <https://www.icccpi.int/sites/default/files/Publications/Elements-of-Crimes.pdf>
33. Женевська конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях від 12.08.1949 р. (Женевська конвенція I). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_151#Text

34. Женевська конвенція про поліпшення долі поранених, хворих і осіб, що зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі від 12.08.1949 р. (Женевська конвенція II). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_152#Text

35. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12.08.1949 р. (Женевська конвенція III). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text

36. Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 р. (Женевська конвенція IV). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text

37. Конвенція про незастосування строку давності до воєнних злочинів і злочинів проти людства від 26.11.1968 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_168#Text

Література

1. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін.; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2020. 584 с.

2. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2020. 768 с.

3. Кримінальне право України (Загальна та Особлива частини): посіб. для підгот. до зовніш. незалеж. оцінювання / В. І. Тютюгін, М. А. Рубашенко; відп. ред. В. І. Тютюгін. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2021. 336 с.

4. Концепція оновлення Цивільного кодексу України. Київ: Видавничий дім «АртЕк», 2020. 128 с.

5. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу : монографія / за заг. ред. Н. С. Кузнецової. Одеса: Гельветика, 2021. 690 с.
6. Гультай М.М. Конституційна скарга у механізмі доступу до конституційного права: Курс лекцій. Київ: «Центр учбов. л-ри», 2019. 270 с.
7. Конституційне право України: підручник / Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, Ф. В. Веніславський та ін.; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків: Право, 2020. 592 с.
8. Конституційне право: підручник / Ю. Г. Барабаш, О. М. Бориславська, В. М. Венгер, М. І. Козюбра, А. А. Мелешевич; за заг. ред. М. І. Козюбри. Київ: Ваіте, 2021. 528 с.
9. Різник С. Конституційність нормативних актів. Сутність, методологія оцінювання та система забезпечення в Україні: монографія. Львів, 2020. 542 с.
10. Адміністративна процедура: навч. посібник / [І. В. Бойко, О. Т. Зима, О. М. Соловійова, А. М. Школик]; за заг. ред. І. В. Бойко. Харків: Право, 2019. 206 с.
11. Юридична відповідальність за корупційні правопорушення : підручник / [В. Я. Настюк, О. Ю. Синявська, В. В. Мартиновський та ін.] ; за заг. ред. В. Я. Настюка. Харків: Право, 2019. 512 с.
12. Адміністративне судочинство: навч. посібник / І. М. Балакарева, І. В. Бойко, Я. С. Зелінська та ін.; за заг. ред. Н. Б. Писаренко. Харків : Право, 2016. 312 с.
13. Смокович М. І., Бевзенко В. М. Адміністративний процес України: теорія, практика судочинство: підручник / за заг. ред. В. М. Бевзенка. Київ: Дакор, 2020. 1346 с.
14. Цивільний процес: навч. посібник / [К.В. Гусаров, М.В. Жушман, С.О. Кравцов та ін.]. Харків: Право, 2020. 390 с.
15. Цивільне процесуальне право України: підручник / В. М. Коссак, Р. Я. Лемик, Ю. В. Навроцька, С. В. Сенік ; за заг. ред. В. М. Коссака. Харків : Право, 2020. 752 с.

16. Цивільне процесуальне право України (Загальна частина): підручник / О. В. Гетманцев, Л. А. Кондрат'єва, Л. А. Остафійчук, А. Л. Паскар, І. Ю. Татулич; за ред. О. В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 412 с.
17. Бабіков О. П. Негласні слідчі (розшукові) дії: правове регулювання, організація проведення, тактика, зразки процесуальних документів : наук.-практ. Київ: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2022. 392 с.
18. Капліна О., Котова О. Процесуальний порядок арешту майна у кримінальному провадженні: монографія. Одеса: Гельветика, 2021, 288 с.
19. Лапкін А. В. Прокурор у кримінальному провадженні: теоретичні, правові та організаційно-методичні проблеми : монографія. Харків: Право. 2020. 1304 с.
20. Скрипник А. В. Використання цифрової інформації в кримінальному процесуальному доказуванні : монографія. Харків : Право, 2022. 408 с.
21. Шаренко С.Л. Теоретико-прикладні основи діяльності слідчого судді в кримінальному провадженні: монографія. Харків: Право, 2021. 480 с.
22. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Харків: Право, 2016. Т. 11: Трудове право / [редкол.: С. М. Прилипко (голова) та ін.]. 2018. 775 с.
23. Трудове право: підручник / за заг. ред. О. М. Ярошенка. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2019. 544 с.
24. Трудове право та право соціального забезпечення: навч. посіб. для підгот. до іспиту / О. М. Ярошенко, О. Г. Середа, О. Є. Луценко. Харків: Право, 2021. 258 с.
25. Середа О. Г. Державно-правовий механізм захисту прав працівників в умовах інтеграції України до Європейського Союзу: теорія та практика: монографія. Харків: Право, 2018. 472 с.
26. Міжнародне приватне право: підручник / [Є. М. Білоусов, І. М. Жуков, В. В. Комаров, І. В. Яковюк та ін.] ; за заг. ред. Є. М. Білоусова, І. В. Яковюка. Харків: Право, 2020. 408 с.

27. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право: підручник. Київ, Одеса: Фенікс, 2018. 760 с.
28. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: посіб. для підготовки до зовн. незалеж. оцінювання / за заг. ред. Т. Л. Сироїд. Харків: Бровін О. В., 2018. 290 с.
29. Міжнародне кримінальне право (співробітництво держав у протидії злочинності): підручник / В. А. Гринчак, І. В. Земан, І. І. Когутич, О. К. Марін. Харків: Право, 2019. 440 с.
30. Теорія та практика міжнародного кримінального права : підручник / [Зелінська Н. А., Андрейченко С. С., Дрьоміна-Волок Н. В., Коваль Д. О. ; за ред. Н. А. Зелінської]. Одеса : Фенікс, 2017. 582 с.
31. Посібник зі збору доказів для Міжнародного кримінального суду. Київ: М-во з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, 2019. 43 с.

Інтернет-ресурси:

Сайт Ради Європи – <http://www.coe.kiev.ua>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України –
<http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду –
https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України –
<https://ccu.gov.ua/>

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати практичні заняття; систематично й активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при вирішенні завдань; якісно виконувати письмові завдання, тестові й самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені з поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, ігрових судових дебатах, роботі наукових гуртків кафедр, задіяних у викладанні цієї навчальної дисципліни, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога – дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого»

(https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf)

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (приміром, для перегляду нормативно-правових актів або судової практики). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для вирішення практичних завдань і відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Формами контролю знань студентів є поточний контроль у вигляді тестування.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі тестування. За результатами тестування виставляється диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34